

چارچوب شرح خدمات فعالیت ظرفیت‌گستری برای دست‌اندرکاران برنامه مدیریت تالاب‌ها (آنلاین)

یک - عنوان

عنوان: فعالیت ظرفیت‌گستری برای دست‌اندرکاران برنامه مدیریت تالاب‌ها (آنلاین)

سفارش دهنده: طرح حفاظت از تالاب‌های ایران

دوره زمانی: شهریور ۱۳۹۹ تا اسفند ۱۳۹۹

محل اجرا: به صورت آنلاین

دو - پیشینه و/یا ضرورت

طرح حفاظت از تالاب‌های ایران که از سال ۱۳۸۴ با حمایت برنامه عمران ملل متحد، تسهیلات محیط زیست جهانی و سازمان حفاظت محیط زیست آغاز شده است، نمونه‌ای از تلاش‌های صورت گرفته در راستای ارتقای مدیریت تالاب‌ها در کشور ایران به شمار می‌رود که بر استقرار مدیریت زیست‌بومی در سطوح ملی و محلی، فضای مناسب برای مشارکت ذینفعان و تدوین و اجرای برنامه‌های مدیریت جامع برای تالاب‌های مهم کشور تمرکز نموده است. این برنامه‌های مدیریت در قالب یک فرایند مشارکتی و با هدف هم‌افزایی بین پروژه‌های توسعه‌ای و اقدامات حفاظتی در سطح حوضه آبریز تالاب‌ها تدوین می‌شوند و وظایف هر یک از نهادهای دولتی و غیردولتی در حفاظت از تالاب را هم‌راستا با شکل‌گیری توسعه پایدار در سطح حوضه مشخص می‌نمایند. در این بین علاوه بر پرداختن به موضوعات مختلف نظیر معیشت جوامع محلی، اطلاع‌رسانی و آگاه‌سازی عمومی، مدیریت منابع آب و خاک، حفاظت از تنوع زیستی نیز مورد توجه ویژه قرار می‌گیرد. در همین راستا اجرای اقدامات متعدد بزرگ و کوچک برای حفاظت از تنوع زیستی ارزشمند این اکوسیستم‌ها در تالاب‌های مختلف نشان‌دهنده این موضوع است.

نگاهی به برنامه‌های مدیریت جامع نشان می‌دهد که دست‌اندرکاران و ذینفعان مختلف و متعدد از همان ابتدای کار در تدوین و در اجرای برنامه مدیریت مشارکت داشته و از آن پشتیبانی می‌کنند. این گروه‌ها که نمایندگان مختلفی از دستگاه‌های دولتی، سمن‌ها و جوامع محلی را شامل می‌شوند نقش اصلی در اجرای برنامه را بر عهده دارند.

در حال حاضر ۱۸ تالاب برنامه مدیریت مصوب و ۱۶ تالاب برنامه در دست تدوین دارند که نمایندگان مختلف در تمامی مراحل آنها حضور و مشارکت دارند.

گستره این شرح خدمات، تمامی تالاب‌های کشور و دست‌اندرکاران آنها را که در فرایند استقرار رویکرد زیست‌بومی قرار دارند، شامل می‌شوند.

سه - گروه مخاطب و کاربرد یافته‌ها

مخاطبان این پروژه گروه‌های مختلفی از ذینفعان و دست‌اندرکاران تالابی در قالب برنامه‌های مدیریت جامع شامل گروه‌های زیر هستند و الزاما همه آنها را شامل نیستند:

- نمایندگان دستگاه‌ها و ادارات دولتی در قالب اعضای کمیته‌های محلی و استانی مدیریت تالاب‌ها
- کارشناسان دبیرخانه‌های مدیریت زیست‌بومی
- نمایندگان سمن‌های تالابی
- جوامع محلی حاشیه تالاب‌ها

چهار - هدف‌ها

اهداف کلی اجرای فعالیت ظرفیت‌گستری برای دست‌اندرکاران برنامه مدیریت تالاب‌ها شامل موارد زیر است اما محدود به آنها نمی‌شود:

۱. کمک و پشتیبانی از اجرای برنامه‌های مدیریت جامع تالاب‌ها
۲. ظرفیت‌سازی برای گروه‌های مختلف در جهت کمک به اجرایی شدن برنامه‌های مدیریت
۳. افزایش آگاهی و اطلاع‌رسانی در خصوص ارزش‌ها و کارکردهای تالاب‌ها

پنج - روش شناختی پیشنهادی

ملاحظات:

- منطقه مطالعاتی گستره تمامی استان‌های کشور را که دارای تالاب‌ها دارای برنامه مدیریت جامع هستند، در بر می‌گیرد.
- پیشنهاد دوره آموزشی یا ظرفیت‌گستری برای مخاطبان باید در قالب ۳۴ تالابی باشد که دارای برنامه مدیریت جامع مصوب هستند یا برنامه مدیریت در دست تدوین دارند (مطابق فهرست پیوست).

- با توجه به فرایند تدوین و اجرای برنامه مدیریت مخاطبان دوره‌ها می‌تواند از تالابی به تالاب دیگر متفاوت باشد.

گام‌های پیشنهادی اجرای پروژه

۱. تهیه چارچوب اجرایی ظرفیت‌سازی با توجه به مخاطبان هدف و معرفی مدرسین و سرفصل‌های آموزشی (شناسایی گروه‌های مخاطب، نهایی‌سازی با کارفرما، برنامه‌ریزی برای حضور مؤثر آنها در نشست‌ها و ...)
۲. فراهم‌سازی بستر آموزش آنلاین و انجام آموزش‌های لازم جهت استفاده از نرم‌افزارهای مورد نیاز برای حضور در دوره‌ها
۳. اجرای دوره‌ها با توجه به چارچوب تدوین شده
۴. پایش و بررسی میزان اثربخشی دوره‌ها قبل و بعد از اجرا
۵. مستندسازی و تهیه گزارش دوره‌های اجرا شده

شش - ویژگی‌های نشست‌ها و حجم کار پیش‌بینی شده

عناوین نشست‌ها، تعداد و دفعات برگزاری آنها و سایر جزئیات با توجه به مخاطبان فوق‌الذکر می‌تواند به صورت زیر باشد اما محدود به موارد زیر نیست:

ردیف	مخاطب	نام دوره	تعداد نفرات	تعداد جلسات لازم برای آموزش مطلب مورد نظر	زمان هر نشست (ساعت)	تعداد نشست های لازم با توجه به تعداد نفرات و حداکثر مجاز (تبصره ۱)	نفر ساعت هر کارگاه	مجموع تعداد نشست ها و کارگاه ها	وزن فنی هر دوره (از ۱۰۰)	درصد هزینه هر دوره	1	2	3	4	5	6	7	
1	کارشناسان دبیرخانه های مدیریت زیست بومی	توانمندسازی دبیرخانه های زیست بومی در مدیریت جلسات، مذاکره موثر، مستندسازی و هماهنگی های بین بخشی (کارگاه)	45	3	3	3	27	9	20	9								
		آموزش فنون تسهیلگری و مدیریت جامع و مشارکتی (شامل برنامه ریزی، پایش و ارزیابی مشارکتی) (کارگاه)	45	3	3	3	27	9	20	9								
2	نمایندگان دستگاه های مختلف عضو کمیته های محلی و استانی	آموزش آگاهی از ارزش ها و کارکردهای تالابها و بکارگیری رویکرد زیست بومی در حفاظت و مدیریت حوضه های آبریز تالابها (کارگاهی)	340	2	2	23	92	46	15	4								
3	جوامع محلی حاشیه تالابها	آموزش آگاهی از ارزش ها و کارکردهای تالابها و شیوه های کاهش مصرف آب در فعالیتهای کشاورزی پایدار (آموزشی)	340	3	2	23	138	69	10	15								
4	نمایندگان سمن های تالابی	آموزش پروپوزال نویسی حرفه ای (کارگاه)	70	3	3	5	45	15	15	15								
		آموزش بکارگیری رویکرد زیست بومی در حفاظت و مدیریت حوضه های آبریز تالابها (کارگاه)	70	3	3	5	45	15	20									

تبصره ۱: نشست های پیش بینی شده در دو مدل کارگاهی و آموزشی قرار می گیرند. در مدل کارگاهی باید امکانات فنی لازم و بسترهای مورد نیاز فنی برای ارتباط دو طرفه با شرکت کنندگان در کارگاه فراهم شود. همچنین حداکثر ظرفیت این نوع از نشست ها ۱۵ نفر پیش بینی شده است. در مدل آموزشی معمولاً یک موضوعی ارائه و آموزش داده می شود و در انتهای باید امکان پرسش و پاسخ و رفع اشکال فراهم شود. حداکثر حاضرین در این نوع نشست ۳۰ نفر پیش بینی می شود.

تبصره ۲: زیرساخت های لازم برای ارائه زنده، استفاده از گروه های تلویزیونی و نرم افزارهای مناسب برگزاری دوره های آموزشی نسبت به هر دوره باید پیش بینی و ارائه شود.

تبصره ۳: سرفصل دوره ها باید توسط پیشنهاد دهنده تهیه و در کنار متدولوژی کار به کارفرما ارائه شود.

تبصره ۴: تهیه بسته آموزشی مناسب و توزیع آن میان شرکت کنندگان در نشست.

هفت - تولیدات (مستندات) پروژه

تهیه مجموعه ای شامل: گزارش اقدامات انجام شده و الگوی قابل گسترش، چکیده‌ای مدیریتی در قالب فایل Word، خلاصه گزارشات پیشرفت در قالب Word و Power point، چکیده انگلیسی و فیلم خام (فیلم ضبط شده دوره‌ها) و فایل‌های پیوست (عکس، نمودار، فایل‌های جانبی Word و Excel و هر فایل دیگر)

همچنین بسته آموزشی مناسب شامل محتوی، فیلم و تصاویر مرتبط قبل از دوره‌ها تهیه و در نشست‌ها به دست‌اندرکاران ارائه می‌شود.

هشت - پشتیبانی اجرای پروژه

طرح حفاظت از تالاب‌های ایران حتی الامکان برنامه‌ریزی و هماهنگی لازم جهت هماهنگی زمان و حضور افراد در نشست‌ها را با دست‌اندرکاران اصلی پروژه و افرادی که باید در نشست‌ها حضور داشته باشند را با همکاری مجری پروژه انجام خواهد داد. با اینحال برنامه‌ریزی، هماهنگی و اطمینان از حضور افراد بر عهده مجری قرار دارد.

هشت - مشخصات و تجربه‌ی تیم کاری پروژه

تیم مجری مسئولیت اصلی اجرای پروژه را بر عهده خواهد داشت از اینرو ضروری است تا تجربه اجرای طرح‌های مختلف و ترجیحاً با موضوعات مرتبط با پروژه را داشته باشد. همچنین گروه درخواست‌دهنده باید بتواند تیم متخصصی، متشکل از مدرسان و مربیان زن و مرد و کارشناسان باتجربه در حوزه‌های اکولوژیک، آب، مسایل اقتصادی، اجتماعی، تنوع زیستی، آموزشی و اداری (دارای مدارک تحصیلی در رشته‌هایی مانند آب، محیط‌زیست، منابع طبیعی و آبخیزداری، جامعه‌شناسی و ترویج و علوم اجتماعی، اقتصاد منابع و ...) را فراهم آورد.

نه - نتایج

انتظار می‌رود در انتهای این پروژه گروهی از افراد ذینفع در سطوح مختلف در خصوص برنامه‌ریزی و اجرایی شدن برنامه‌ها آموزش دیده و از ارزش‌ها و کارکردهای تالاب‌ها آگاه شوند. این آموزش و افزایش آگاهی در پایش و بررسی میزان اثربخشی دوره‌ها قبل و بعد از اجرا باید مشخص شود. شاخص‌های ارزیابی توسط مشاور در ابتدای شروع پروژه تهیه و پس از تأیید کارفرما به کار گرفته می‌شود.

ده - ملاحظات مالی و حقوقی

در تهیه و اجرای طرح پیشنهادی ملاحظات اخلاقی می‌بایست رعایت شود، برای مثال اطلاعات به دست آمده (در نوشتار، عکس، فیلم و غیره) از سوی حاضرین در نشست‌ها، در صورت تمایل آن‌ها، «محرمانه» باقی می‌ماند. در طرح پیشنهادی برای محدودیت‌های برگزاری نشست‌ها از جمله اوج فصل کاری جوامع محلی و به حد نصاب نرسیدن نشست‌ها و غیره نیز لازم است تدابیری در نظر گرفته شود.

- کلیه هزینه‌های اجرایی مرتبط با شرح خدمات فوق و همچنین هزینه‌های بیمه (حوادث و ...) کارکنان شرکت و مالیات در طول مدت زمان قرارداد به عهده شرکت مجری می‌باشد. ساختار شکست هزینه می‌تواند از جدول زیر تبعیت نماید:

سرفصل هزینه	درصد از کل کار
هزینه‌های مدرس و اساتید مورد نیاز	٪۱۵
هزینه‌های فنی، تسهیلگری، تخصصی و هماهنگی	٪۲۵
هزینه‌های فراهم‌آوری زیرساخت‌های پخش زنده و پلتفرم‌های برگزاری نشست‌های آنلاین	٪۳۵
هزینه‌های تهیه بسته‌های آموزشی	٪۱۰
سایر هزینه‌ها	٪۱۵

- طرح توجیهی و مدارک مورد نیاز شامل روزنامه رسمی تاسیس و تغییرات، اساسنامه، گواهی ارزش افزوده، (در خصوص دانشگاه مدارک حقوقی مرتبط) سوابق کاری و برنامه زمان بندی، تیم کاری به همراه بودجه پیشنهادی را حداکثر تا تاریخ ۱۳۹۹/۰۶/۰۳ به دفتر طرح حفاظت از تالاب‌های ایران (به آدرس: بزرگراه حکیم، پارک طبیعت پردیسان، ساختمان معاونت محیط زیست طبیعی بلوک D) ارسال نمائید.
- حد نصاب این استعلام در قالب حد نصاب معاملات متوسط دولتی می‌باشد.
- در پیشنهادی مالی برای هر یک از خروجی‌ها و آیتم‌ها قیمت به تفکیک اعلام شود.
- قیمت پیشنهادی به همراه کسورات قانونی و بصورت مجزا اعلام گردد.
- شرایط ویژه: در قسط آخر قرارداد معادل ٪۲۵ کل مبلغ قرارداد لحاظ و بعد از تایید نهایی و اتمام کامل تعهدات پرداخت خواهد شد.
- لازم به ذکر است شرکت منتخب در زمان عقد قرارداد، می‌بایست ضمانت اجرایی (سفته) معادل ٪۱۰ کل مبلغ قرارداد را در اختیار کارفرما قرار دهد و بدیهی است بعد از اتمام تعهدات عودت داده خواهد شد.
- طبق عرف قراردادهای، در صورت وجود پیش پرداخت ضمانت لازم معادل مبلغ مندرج در قرارداد اخذ خواهد شد.

پیوست ۱- فهرست تالاب‌های دارای برنامه مدیریت جامع مصوب و در دست تدوین

ردیف	استان	نام تالاب	دارای برنامه مدیریت	در دست تدوین
۱	آذربایجان غربی	دریاچه ارومیه	*	
		تالاب سولدوز	*	
		تالاب کانی برازان	*	
		تالاب نوروزلو	*	
۲	آذربایجان شرقی	تالاب قره قشلاق	*	
		دریاچه قوریگل	*	
۳	اصفهان	تالاب گاوخونی و تالاب‌های پایین دست زاینده رود	*	
۴	خوزستان	تالاب شادگان	*	
۵	کردستان	تالاب زریوار	*	
۶	بوشهر	تالاب نایبند	*	
		تالاب مند و دیر نخیلو	*	
		تالاب حله	*	
۷	هرمزگان	دلتای رود شور و شیرین میناب	*	
		دلتای رود گز و رود حرا	*	
		تالاب خورخوران	*	
۸	سیستان و بلوچستان	خلیج گواتر و هور باهو	*	
		هامون	*	
۹	گلستان	مجموعه آلاگل، آلاگل و آجی گل	*	
۱۰	چهارمحال و بختیاری	تالاب چغاخور	*	
		تالاب گندمان	*	

	*	تالاب پریشان	فارس	۱۱
	*	تالاب بختگان		
*		تالاب کافتی		
*		تالاب مهارلو		
*		رودخانه جاجرود	تهران	۱۲
*		رودخانه کشف رود	خراسان رضوی	۱۳
	*	تالاب میقان	مرکزی	۱۴
	*	تالاب نئور	اردبیل	۱۵
*		تالاب جازموریان	کرمان	۱۶
*		تالاب آقگل	همدان	۱۷
*		تالاب امیرکلایه	گیلان	۱۸
*		تالاب میانکاله	مازندران	۱۹
*		تالاب بیشه‌دالان	لرستان	۲۰
*		تالاب پل دختر		